

III UMA PIDO 01. JUUNIL 2013 Võro Kubijal Tan omma' III Uma Pido rahvalaulõ sõna' võro keelen ja naidõ seletävä' tõlkõ' eesti kiilde.	III UMA PIDO 01. JUUNIL 2013 Võru Kubijal Siin on kõigi III Uma Pido rahvalaulude sõnad võru keeles ja nende seletavad tõlked eesti keeles.
Talgotaul Rahvalaul Rāpinā kihlkunnast Kelle sii talgo, talgo? Sii om jo külameeste talgo, talgo! Tulkõ' kokko, noorõ' mehe', talgo, talgo! Noorõ' mehe', noorõ' näio', talgo, talgo! Siin om hulga nuuri näiot: tii' meelest mesitsemb, tii' silmist selgemb! Võtkõ' hinel nuuri näiot: sii saa teele umas olla! Näiokõsõ' noorõkõsõ', kabokõsõ' kallikõsõ', külā mi tsõõrigo' sõsarõ', vaha- mi -valitu hiussõ'! Veedü meid no näiokõisi, kasinastõ kabokõisi. Etsa no laulõ', loohka' näio', veerütäge', virvekesē', teke' hellü hindäle, rõõmu ristirahvalõ! Veedü' mi laalu laulijit, sõna kolmõ kostijit, ku mi esi' iist ei võta', iist ei võta', illo piä'! Läki' ilosidõ orsi pääle, vasitsidõ vakjo pääle - olõ-i mi tüüst tüdinü, vaavast olõ-i väsünü!	Talgulaul Rahvalaul Rāpina kihelkonnast Kelle need talgud? Need on ju külameeste talgud! Tulge kokku, noored mehed! Noored mehed, noored neiud! Siin on hulk noori neide: teie meelest mesisem, teie silma järgi ehtsam! Leidke endale noor neuu: see saab teile lähedaseks olla! Neiukesed noorekesed, neiukesed kallikesed, me küla ümarad õeksed, väljavalitud vahajuukselised! Vähe meid ju neiukesi, kasinasti neiukesi. Laulge siis, lähedad neiud, veeretage, virvekesed, tehke häält enda jaoks, rõõmu ristirahvale! Vähe meie laulu lauljaid, sõna kolme kostjaid, kui me ise eest ei võta, eest ei võta, ei rõõmusta! Läki ilusate õrte peale, vasksete vaiade peale - ei ole me tööst tüdinud, vaevast pole väsinnud!

Sõvva', laiva!

Rahvalaul Räpinä kihlkunnast

Sõvva', laiva, sõvva', laiva, jõvva', laiva!
Kos sii laiva, kos sii laiva saisma jäie?
Saie Pihkva perve ala.
Keset merdä meelüskelli,
keset kurku kullõskõlli.
„Ooda', laiva, saas'a', laiva!
Kuulõ', kulla veneläne!
Veneläne, piä' veneh,
poolakõnõ, piä' pur'o!
Saada' laiva saisõmahe,
lasõ' veneh veere poolõ!
Las ma kae kodo poolõ!“
Kes säääl kotoh kõndinõssi,
liiva päällä liikunõssi?
Essä näi kotoh kõndivada,
liivakulla liikuvada.
„Esäkene, helläkene,
lunasta' mu sõast vällä!“
„Pojakõnõ, armakõnõ!
Minkas ma su lunastagi?“
„Sul om kotoh kolmi ruuna.
Üts kül anna' mino iista,
tõõn'e anna' tõlgujallõ,
kolmas mu iist kostijallõ!“
„Veneläne, piä' veneh,
poolakõnõ, piä' pur'o!
Saada' laiva saisõmahe,
lasõ' veneh veere poolõ,
las mul kaia' kodo poolõ!“
Kes säääl kotoh kõndinõssi,
liiva päällä liikunõssi?
Vel'o näi kotoh kõndivada,
liiva päällä liikuvada.
„Velekene, helläkene,
lunasta mu sõast vällä!“
„Minkas ma su lunastagi?“
„Sul om kotoh kolmi täkko.
Üts kül anna' mu iist vällä,
tõõn'e anna' tõlgujallõ,
kolmas mu iist kostijallõ.
Sis kül saa ma sõast vällä,
sis lää kodo kõndimahe.“

Sõua, laeva!

Rahvalaul Räpinä kihelkonnast

Sõua laeva, jõua laeva!
Kus see laeva seisma jäi?
Sai Pihkva ranna äärde.
Keset merd meeliskles,
keset väina kuulatas.
„Oota, laeva, seisa, laeva!
Kuule, kulla venelane!
Venelane, pea paat kinni,
poolakas, pea puri kinni!
Käsi laeval seista,
lase paat kalda poole!
Lase mul vaadata kodu poole!“
Kes seal kodus kõnnib,
liiva peal liigub?
Isa nägin kodus kõndivat,
liivakulla liikuvat.
„Isakene, hellakene,
lunasta mind sõjast välja!“
„Pojakene, armsakene!
Millega ma sind lunastan?“
„Sul on kodus kolmi ruuna.
Üks küll anna minu eest,
teine anna tõlkijale,
kolmas minu eest kostjale!“
„Venelane, pea paat kinni,
poolakas, pea puri kinni!
Käsi laeval seista,
lase paat kalda poole,
lase mul vaadata kodu poole!“
Kes seal kodus kõnnib,
liiva peal liigub?
Venda nägin kodus kõndivat,
liiva peal liikuvat.
„Vennakene, hellakene,
lunasta mind sõjast välja!“
„Millega ma sind lunastan?“
„Sul on kodus kolm täkku.
Üks küll anna minu eest välja,
teine anna tõlkijale,
kolmas minu eest kostjale.
Siis küll saan ma sõjast välja,
siis lähen koju kõndima.“

Keträ', Liiso Rahvalaul Räpinä kihlkunnast Keträ' no Liiso, memme tütar! "Kuis ma keträ, memmekene? Käe' mul haigõ', jalaq haigõ', kõik mu luu ja liha haigõ." Keträ' no Liiso, memme tütar! Ma lää hummõn Pärnä liina, osta sullõ uvvõ põllõ. "Kuis ma keträ, memmekene? Käe' mul haigõ', jalaq haigõ', kõik mu luu ja liha haigõ." Keträ' no Liiso, memme tütar! Ma lää hummõn Riia liina, osta sullõ uvvõ' kängä'. "Kuis ma keträ, memmekene? Käe' mul haigõ', jala' haigõ', Kõik mu luu ja liha haigõ." Keträ' no Liiso, memme tütar! Ma lää hummõn Pihkva liina, osta sullõ suurõ sõba. "Kuis ma keträ, memmekene? Käe' mul haigõ', jala' haigõ', kõik mu luu ja liha haigõ." Keträ' no Liiso, memme tütar! Ma lää hummõn Võro liina, osta sullõ noorõmehe. "Mina keträ, memmekene! Käe' mul terve', jala' terve', kõik mu luu ja liha terveh."	Ketra, Liiso Rahvalaul Räpinä kihelkonnast Ketra no Liiso, memme tütar! "Kuidas ma ketran, memmeke? Käed mul haiged, jalad haiged, kõik mu luu ja liha haige." Ketra no Liiso, memme tütar! Ma lähen homme Pärnu linna, ostan sulle uue põlle. "Kuidas ma ketran, memmeke? Käed mul haiged, jalad haiged, kõik mu luu ja liha haige." Ketra no Liiso, memme tütar! Ma lähen homme Riia linna, ostan sulle uued kingad. "Kuidas ma ketran, memmeke? Käed mul haiged, jalad haiged, kõik mu luu ja liha haige." Ketra no Liiso, memme tütar! Ma lähen homme Pihkva linna, ostan sulle suure sõba. "Kuidas ma ketran, memmeke? Käed mul haiged, jalad haiged, kõik mu luu ja liha haige." Ketra no Liiso, memme tütar! Ma lähen homme Võru linna, ostan sulle noormehe. "Mina ketran, memmekene! Käed mul terved, jalad terved, kõik mu luu ja liha terve."
Kari kodu! Rahvalaul Harglõ kihlkunnast Leke', kulla, kodu poolõ, l ee-lee, lee-lee, marjakõnõ, umma majja, l ee-lee, lee-lee. Imä uinus uutõn, l ee-lee, lee-lee, esä vaius vahtiõn, l ee-lee, lee-lee, kunas kulla kodu tulõ, l ee-lee, lee-lee, marjakõnõ umma majja, l ee-lee, lee-lee. aagõ' kari kodu poolõ, lee-lee, lee-lee, pia tulõ pümme üü, lee-lee, lee-lee, pümme tulõ, hämmär hällüs, lee-lee, lee-lee. Meil om kodu kullanõ, lee-lee, lee-lee, maja marjavarsinõ, lee-lee, lee-lee. Katus om meil munakoorist, lee-lee, lee-lee, hari havvõ hambiiist, lee-lee, lee-lee.	Kari koju! Rahvalaul Hargla kihelkonnast Läki, kulla, kodu poole, marjakene, oma majja! Ema uinub oodates, isa vajub (suikuma) vahtides, millal kulla koju tuleb, marjakene oma majja; ajage kari kodu poole, varsti tuleb pime öö, pimedus tuleb, hämarus õõtsub ligemale. Meil on kodu kullane, maja marjavartest. Katus on meil munakoortest, katusehari haugi hammastest.

Harglõ	Hargla
Veli ai ussõ väreheist, ussõ ummist hoonõhõist. Pagõsi ma ala' paiustuhe, liina ala' lepistühe. Säält ma löüse luudsõ lutu, luudsõ lutu, puudsõ pilli. Naksi ma luttu ajama, puust pilli puhkuma. Ime tulli vällä väreheist, ussõ ummist hoonõhõist, kapl käen ja köüds peon. „Tulõ iks kuu-u, tütärenne, kallu iks kuu-u, kanassõnnõ! Imä küdsä sul mesileibä, sõsar tege suuri sõiru, veli tege verevät viina, esä kurnas ollõkurnu!” „Imekene, hellekene, küdsä uma mesileib, sõõge' uma' suurõ' sõira', joogõ' uma verrev viin, kurnakõ' uma' ollõkurnu' – minnu pedävä' pehlakmarja', kasvatasõ' kadajamarja' minnu toitva' toomõmarja'! Lähä-i ma kuu-u teile kuuõlõ kurjalõ, viiele vihanulõ – sa tahat mul kapla kaala panda' ja lõõga lõõri hiitä'! Ega' ma ti ollõst illus olõ', ei ti viinast verrev saisa'. Ma süü siist suust pütsikeid ja mätsikuist vesimärsse. Siski mul palõ' paremb teist, veri muiõst verevämb, ku imäl umma mesileibä süüven, sõsaral suuri sõiru, vellel umma verevät viina, esäl kurnatõn ollõkurnu.	Vend ajas mind välja väravast, välja oma hoonetest. Põgenesin allapoole pajuvõssa, linna alla lepikusse. Sealt ma leidsin luust sarvepilli, luust sarvepilli, puust puhkpilli. Hakkasin ma sarve ajama, puust pilli puhuma. Ema tuli välja väravast, välja oma hoonetest, nõör käes ja köis peos. "Tuule ikka koju, tütrekene, suundu ikka koju, mu kanapoeg! Ema küpsetab sul mesileiba, õde teeb suuri sõirasid, vend teeb punast viina, isa kurnab õllekurnu!" "Emakene, hellakene, küpseta oma mesileib, sõõge oma suured sõirad, jooge oma punane viin, kurnake oma õllekurnud - mind peavad ülal pihlakamarjad, kasvatavad kadakamarjad, mind toidavad toomingamarjad! Ei lähe ma koju teie kuue kurja juurde, viie vihastunu juurde - sa tahad mul kõit kaela panna ja lõõga ümber kõri heita! Ega ma teie õllest ilus ole, ei teie viinast punane püsi. Ma sõön siit soost putkesid ja mätastikest vesikerssi (taim). Ikkagi on mu pale parem teist, veri muudest punasem, kui emal oma mesileiba süües, õel suuri sõirasid, vennal oma punast viina, isal kurnates õllekurnu.
Sõna': H II 32, 135/7 (127) < Hargla khk, Mõniste v, Jaan Pähn (1889)	Sõnad: H II 32, 135/7 (127) < Hargla khk, Mõniste v, Jaan Pähn (1889)

Kanepi Hää veli hällü tennü, kiiga häste kinni' lüüdü. Kiä tulõ, tulgu' siiä', toogu' paar pardsimunnõ, tillokõisi tedremunnõ, katskümmand kanamunna. Ei mi siiä' ilma võta'. Hälke' üüd, hälke' päivä! Ei viä' villi peio, kutsu' kupla kämmelihe. Sõna': EÜS IV 584 (1294) < Kanepi khk, J. Erlemann. Kiigelaul	Kanepi Hea veli kiige teinud, hästi kinnitatud kiige. Kes tuleb, tulgu siia, toogu paar pardimuna, tillukeksi tedremune, kaksikümmand kanamuna. Ei me siia (kiikuma) ilma võta. Kiikuge ööd ja päevad läbi! Ei vea ville pihku, ei kutsu kupla kämblasse. Sõnad: EÜS IV 584 (1294) < Kanepi khk, J. Erlemann. Kiigelaul
Karula Rühikemi', rutakõmi', tõtakõmi' tõõmeeli! Saa pia mi päräle, inne muida istamilõ. Andas asõ akõnilõ, pandas pingi' perä poolõ. Kiä tulõ perän meidä, perän meidä, perän muida, andas asõ ahju ette, pingi' pandas paistõele. Sinnä' sulasõ' suurõ' sõlõ', lagunasõ' laja' lehe', igunasõ' iluelme'. Sõna': H II 36, 153/4 (193) < Karula khk, Gustav Seen < Tiiu Tamm, 19 a. (1893)	Karula Rühkigem, rutakem, tõtakem tõõmeeli! Saame peagi me päräle, enne muid istmeteale. Antakse ase akna alla, pannakse pingid tahapoole. Kes tuleb pärast meid, pärast meid, pärast muid, antakse ase ahju ette, pingid pannakse tule paistele. Sinna sulavad suured sõled, lagunevad laiad lehed, higiseks lähevad iluhelmed. Sõnad: H II 36, 153/4 (193) < Karula khk, Gustav Seen < Tiiu Tamm, 19 a. (1893)

Põlva	Põlva
Lääme' siistä sedä tiidä, sedä tiidä, sedä tiidä ostõtuda, ostõtuda, raha marga massõtuda, massõtuda! Läbi mi lääme' Laho laanõ, Laho laanõ, Laho laanõ, Mõrgi mõtsa, Mõrgi mõtsa. Laas jääs perrä laulõmahe, laulõmahe, kund jääs perrä kuukumahe, kuukumahe, läbi siist lännü' laululatsõ', laululatsõ', läbi kuukuja' kanasõ', jo kanasõ'. Kuugi ma, mõtsa' kumõti, jo kumõti, lauli, laasi vasta kosti, vasta kosti. Kohes sii laulu lagosie, lagosie? Kägo kunnuh kullõ-õli, kullõ-õli; kägo vei sõna vesile, jo vesile, lasi laulu lainõ-õllõ, lainõ-õllõ. Velekene, helläkene, helläkene! Mina panõ palvõ-illõ, palvõ-illõ, heidä hellile sõnolõ, jo sõnolõ: kas sul liiga hobõstagi, hobõstagi, vallalista varsakõista, varsakõista? Vii' mu kesvä' Kiräpäähä, Kiräpäähä, Vii' mu rüä' Riia liina, Riia liina, vii' mu kaara' Kammijahe, Kammijahe, tatõriku' Talinahe, Talinahe! Tuu' mullõ suuri sõlgi, suuri sõlgi, lasõ' laud-sõrmussida, laud-sõrmussida! Sis ma sõlõst sõna võta, sõna võta, laula laud-sõrmussõsta, sõrmussõsta, helmekõrrasta kõnõlõ, jo kõnõlõ. Sõna': H, Põlva M, 14/5 (5) < Põlva khk, VanaKoiola v, Vanaküla , Mihkel Härms (u 1870) H, Põlva 1, 46/7 (19) < Põlva khk, Joosep Hurt & Johan Hurt & Eeva Hurt (1865-1875)	Lähme siit seda teed mööda, seda teed ostetud, rahamargaga makstud! Lähme läbi Laho laane, Laho laane, Mõrgi metsa. Laas jääb järel laulemaie, mets jääb järel kukkumaie, läbi siit lainud laululapsed, läbi kukkujad kanapojad. Kukkusin ma, mets lõi kumisema, laulsin, laas vastu kostis. Kuhu see laul lagunes? Kägu metsas kuulas, kägu viis sõna vete peale, laskis laulu lainele. Vellekene, helläkene! Mina võtan sind paluda, hakkan hellade sõnadega (paluma): kas sul on ühte hobust üle, vaba varsakest? Vii mu odrad Kiräpääle (Kirumpääle), vii mu rukkid Riia linna, vii mu kaerad Kamjasse (Kambjasse), tatrad Tallinnasse! Too mulle suur sõlg, too lauatais sõrmuseid (või laudsõrmuseid?!) Siis ma sõlest sõna võtan, laulan laud-sõrmustest, helmekedest kõnelen. Sõnad: H, Põlva M, 14/5 (5) < Põlva khk, VanaKoiola v, Vanaküla , Mihkel Härms (u 1870) H, Põlva 1, 46/7 (19) < Põlva khk, Joosep Hurt & Johan Hurt & Eeva Hurt (1865-1875)
Rõugõ Joosi, joosi üle mäe, läbi halja lepistü. Sääl ma näie esäkeist umma põldu kündävät. „Oh, mu kulla esäkene, kas tahat, ma avida?” Esä minnu ära pesü sis, uma põllupiidsaga. Joosi sis jäl' üle mäe, läbi halja lepistü. Sääl ma näie imäkeist nisuleibä küdsävät.	Rõuge Jooksin, jooksin üle mäe, läbi halja lepiku. Seal ma nägin isakest oma põldu kündmas. "Oo, mu kulla isake, kas tahad, ma aitan?" Isa mind läbi peksis siis oma põllu-(hobuse-)piitsaga. Jooksin siis jälle üle mäe, läbi halja lepiku. Seal ma nägin emakest nisuleiba küpsetamas.

„Oh, mu kulla imäkene,
kas tahat, ma avida?”
Imä minnu ärä pesú sis
uma leevälapjuga.
Joosi sis jäl’ üle mäe,
läbi halja lepestü.
Sääl ma näie vellekeist
umma püssä säädivät.
„Oh, mu kulla vellekene,
kas tahat, ma avida?”
Veli minnu ärä pesú sis
uma püssäperäga.
Joosi sis jäl’ üle mäe,
läbi halja lepestü.
Sääl ma näie sõsarakõist
kirjakeisi kodavat.
„Oh, mu kulla sõsarakõnõ,
kas tahat, ma avida?”
Sõsar iks minnu ärä pesú sis
uma kirivä kindaga.
Joosi, joosi üle mäe,
läbi halja lepestü.
Sääl ma näie nuurtamiistä
kesväkeisi külvävät.
„Oh, mu kulla nuurimiisi,
kas tahat, ma avida?”
Nuurmiis kül’ minnu ärä-s pessä’
uma kesväkotiga:
„Tulõ’ tänne, näiokõnõ,
kallu’ tõnnõ, kabukõnõ!
Ma anna sullõ uma käe,
anna kuldasõrmussõ:
ma anna sullõ uma sängü,
anna sängüpadjakõsõ;
ma anna sullõ uma talli,
anna verevä hobõsõ;
ma anna sullõ uma raha,
anna rahapungakõsõ;
ma anna sullõ uma aida,
anna aidavõtmõkõsõ;
ma anna sullõ uma tarõ,
anna tarõtabakõsõ.”

Sõna’: RKM, Mgn. II 169 d
< Antsla raj, Varstu kn ja al. /Rõuge/ Eesti Raadio ja S.Lätt
< Katri Sikk, 84 a. (1958).
Lit. E. Tampere 1978.
ERA II 2, 99/105 (4) < Taheva v. /Hargla/ H. Tampere <
Liis Kõivumägi, 75 a. (1928)

"Oo, mu kulla emake,
kas tahad, ma aitan?"
Ema mind läbi peksis siis
oma leivalabidaga.
Jooksin siis jälle üle mäe,
läbi halja lepiku.
Seal ma nägin vellekest
oma püssi seadmas.
"Oo, mu kulla velleke,
kas tahad, ma aitan?"
Vend mu läbi peksis siis
oma püssipäräga.
Jooksin siis jälle üle mäe,
läbi halja lepiku.
Seal ma nägin õekest
mustreid kudumas.
"Oo, mu kulla õeke,
kas tahad, ma aitan?"
Õdegi mind läbi peksis siis
oma kirju kindaga.
Jooksin, jooksin üle mäe,
läbi halja lepiku.
Seal ma nägin noormeest
odrakesi külvamas.
"Oo, mu kulla noormees,
kas tahad, ma aitan?"
Noormees küll mind läbi ei peksnud
oma odrakotiga.
"Tule siia, neiuke,
suundu siia, neiuke!
Ma annan sulle oma käe,
annan kuldsõrmuse:
ma annan sulle oma voodi,
annan voodipadjakese;
ma annan sulle oma talli,
annan punase hobuse;
ma annan sulle oma raha,
annan rahakukrukese;
ma annan sulle oma aida,
annan aidavõtmekese;
ma annan sulle oma maja,
annan majalukukese.

Sõnad: RKM, Mgn. II 169 d
< Antsla raj, Varstu kn ja al. /Rõuge/ Eesti Raadio ja
S.Lätt < Katri Sikk, 84 a. (1958).
Lit. E. Tampere 1978.
ERA II 2, 99/105 (4) < Taheva v. /Hargla/ H. Tampere <
Liis Kõivumägi, 75 a. (1928)

Räpinä	Räpina
Lüü' iks pille, lüü' iks sä pille, peeño' huulõ', lüü' iks kannõld, lüü' iks sä kannõld, kassikäppä! Kabu' kaessõ', kabu' jos kaessõ' karatõlla'! Kiä inämb, kiä saasõ inämb ilotõlla'?' Neio inämb, neio iks jo inämb ilotõlli, kabu inämb, kabu iks jo inämb karatõlli. Lüü' iks laulu, lüü' sä ka laulu, laalulindu, tõsta' häältä, tõsta' no ka häältä, hõpõnokki! Kelle hääli, kelle ta no hääli helehempi, kelle kummõ, kelle ta no kummõ kumõhõmpi? Neio hääli, neio ta no hääli helehempi, kuldapärgä, kuldapanopärgä kumõhõmpi. Läts' tä laaldõh, läts' tä no laaldõh läbi laanõ, kul'atõllõh, kul'atõllõh tä no üle kulo. Petäi üteli, petäi ta no üteli: pilli lüvväs! Katai üteli, katai ta no üteli: kannõld lüvväs! Lüü-i pille, kiäke ei lüü' pille, pedäjäkene; lüü-i kannõld, kiäke ei lüü' kannõld, kadajakõnõ,- sii om helle, sii om jo helle neio helü, sii om kummõ, sii om jo kummõ neio kumo. Naksi neio, naksi sõs jo neio näatama, lahkõl meelel, lahkõl jos meelel laulu lüümä, lepälindu, lepä- jos -lindu leelotama. Külä käräs, külä sõs kõik käräs, maa kõik müräs, laan kõik laalust, laan kõik jo laalust väega heläs. Sõna': EÜS I 210 (2) < Rápina khk, Rápina v, Orava k, August Sibul (saatja) & J. Poolakes (korjaja) (1906)	Löö ikka pilli, peenehuuleline, löö ikka kannelt, kassikäpp! Neiud otsivad võimalust tantsu lüüa! Kes saab rohkem lõbutseada? Neiu ikka rohkem lõbutses, neiu ikka enam tantsiskles. Löö ikka laulu, laululind, tõsta häält, hõbenokki! Kelle hääli heledam, kelle häälekaja kumedam? Neiu hääli heledam, kuldapärjal kumedam. Läks ta lauldes läbi laane, jalutades üle kuluheina. Mänd ütles: pilli lüüakse! Kadakas ütles: kannelt lüüakse! Ei löö keegi pilli, männike; ei löö keegi kannelt, kadakake, - see on neiu hele hääli, see on neiu kume laulukaja. Hakkas neiu naljatama (rõõmutsema), lahkel meelel laulu lööma, lepalindu leelutama. Külä kärab, maa mürises, laas kõik laalust lausa helises. Sõnad: EÜS I 210 (2) < Rápina khk, Rápina v, Orava k, August Sibul (saatja) & J. Poolakes (korjaja) (1906)
Urvastõ Kui mina naka laulõmaiõ, peesü sõnnu pillõmaiõ, ei minnu jõvva' uâa' oita', uâa' oita', köüdse' köütä', pilve' kinni' pidädägi, taivas minnu taldsutada'. Uâa' oitku' obõsida, köüdse' köütku' kuurmi-ida, pilve' vihma pidägugi, taivas tuulta taldsutagu'! Kuulõ', kulla koduimä, kas või karja kodu aia', kas om valmis vaükõjuuk, avvutõdu' lehmäaina'?' Ku ei olõ' valmis vaükõjuuk, avvutõdu' lehmäaina', ma aja kaäa kavvõmbalõ,	Urvaste Kui mina hakkas laulemaie, pääsen sõnu pildumaie, ei mind jõua ohjad hoida, ohjad hoida, köied köita, pilved kinni pidadagi, taevas mind taltsutada. Ohjad hoidku hobuseid, köied köitku koormaid, pilved vihma pidagu, taevas tuult taltsutagu! Kuule, kulla koduema, kas võin karja koju ajada, kas on valmis jook vasikatele, hautatud heinad lehmadele? Kui ei ole valmis jook vasikatele, hautatud heinad lehmadele, ma ajan karja kaugemale,

ma lää liina lepestikku, taga Tartu tammistikku; sääl ei kuulõ' kurõ ellü, tõsõ tarõ tõlva ellü. Sõna': H III 9, 898 (6) < Urvaste khk, Koigu v, Gustav Seen (1890) Laulu võim + Ei jõua ohjad hoida H III 9, 703/4 (11) < Urvaste khk, Koigu v, Gustav Seen (1889) Kas valmis vasika jook?	ma lähen linnalepikusse, Tartu-tagusesse tammikusse; seal ei kuule kure häält, teise (naaber)maja nuiä (uhmrinuia?), pesukurika?) häält. Sõnad: H III 9, 898 (6) < Urvaste khk, Koigu v, Gustav Seen (1890) Laulu võim + Ei jõua ohjad hoida H III 9, 703/4 (11) < Urvaste khk, Koigu v, Gustav Seen (1889) Kas valmis vasika jook?
Vahtsõliina Kaegõ' no, vele', häälesida, minetelge' meelesidä! Kas mi hääle' häste läävä', kurgu' käävä' kummõ-õhe? Om meil ostõt häälekene, kostõt kulla kurgukõnõ. Häälest anni häräpaari, kurgust kullatu ubina. Laula', veio, toda laulu, miä meil meelestä parõ-õmbi, kua keelest kerge-emb! Laulgõ no iks lauta mäele, tandskõ' talli tasatsõlõ, sisse iks siiditsid hobõsid, sälgä saaridsõ' sadula'! Velekesõ' noorõkõsõ'! Kiä iks sälgä istunõsõ, kiä saistas sadulahe? Mul om kotoh väiko veio; tuu iks sälgä istunõsõ, tuu saistas sadulahe. Velekene noorõkõnõ panni ette tuu hobõsõ, tuu virga vemberehe: olõ-s tä iä ette saanu, sada suvvõ sadulahe. Püsü-s täl putsai puusa päällä, vihalehes lihi päällä. Taivast hopõn haina seie, vikahtkaarist vii jõiõ. Sõna': H. Jagomann 145/6 (20) < Vastseliina khk, Orava v, Kahkva k, Jakob Jagomann < Ado Nool (1878) Ostetud hää!	Vastseliina Kontrollige, vennad, hääli, laske meeled minema (lahti)! Kas meie hääled hästi kulgevad, kurgud töötavad kuminal? On meil ostetud hääleke, kaubeldud kallis kurguke. Häälest andsin härjapaari, kurgust kullatud õuna. Laula, vennas, toda laulu, mis meie meelest parem, kumb keelest kergem (tulema)! Laulge ikka laut mäele, tantsige tall tasasele maale, sisse ikka siidiseid hobuseid, selga saarepuust sadulad! Vellekesed noorekesed! Kes siis selga võiks istuda, kes tõuseb sadulasse? Mul on kodus väike veli; too ikka võiks selga istuda, too tõuseb sadulasse. Velleke nooreke pani ette selle hobuse, selle virga aiste vahele: ta polnud pikka aega ette saanud, sada suve sadulasse. Ei püsinud tal (tolmu)kübe puusa peal, vihaleht laka peal. Taevast hobune heina sõi, vikerkaarest vee jõi. Sõnad: H. Jagomann 145/6 (20) < Vastseliina khk, Orava v, Kahkva k, Jakob Jagomann < Ado Nool (1878) Ostetud hää!